

NAŠ SVATÍ

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Kreslil Köhler

Bože cos ráčil před tisíci roky,
rozžati otcům světlo víry pravé
Apoštolů to dílo požehnané.
Dědictví otců zachovej nám, Pane!

Píseň

SV. CYRIL

Život:

Nar. r. 827 v Soluni, v Řecku. Otec: vysoký úředník. Hoch je geniálně nadaný a neúměrně pilný. Zná 9 řečí. Studoval v Cařihradě. Po vysvěcení je ustanoven knihovníkem, ale tajně prchne do kláštera. Nalezen a jmenován profesorem filosofie. Poslán k Saracenům a Chazarům. Na Krymu našel ostatky 4. papeže, sv. Klementa. (Zemřel tam ve vyhnanství.) Jeho misijní úspěchy jsou skvělé. Proto, když moravský kníže Rostislav žádal v Cařihradě věrozvěsty, je vyslán sv. Cyril s bratrem Metodějem. Napřed sestavil Cyril pro Slované písmo a přeložil nejpotřebnější části Bible a knih bohoslužebných. R. 863 přišli na Moravu. Střediskem činnosti byl Velehrad a Nitra. Procházeli zemí, kázali, stavěli chrámy, učili žáky, pořizovali nové knihy. Lid jim rozuměl a přilnul k nim i víře. Po 5 letech šli do Říma podat zprávu. Byli přijati se slávou, neboť nesli ostatky sv. Klementa. V Římě Cyril onemocněl. Ještě před smrtí prosil Metoděje: „Neopouštěj, bratře, Moravanů drahých.“ Zemřel 14. února 869. Pochován s velkou poctou.

Dílo:

Celá osobnost sv. Cyrila vyzařovala svatost a vnitřní velikost. Ctěn hned po smrti. Žil jen 42 let, ale vykonal dílo ohromné: položil základy slovanské kultury a to v rozměrech smělých. Jeho genialitu dodnes učenci obdivují.

Modlitba:

Věčný Bože, jenž jsi zkrze svatého Cyrila a Metoděje dal slovanským národům přijíti k poznání svého jména, uděl, abychom z jejich slavnosti se radujeme, také v jejich společnost připočtení byli. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Foto: Centropress

„Abychom na přimluvu svatých
Cyrila a Metoděje
Stolci apoštolskému věrně oddáni byli,
Bože, tě prosíme, uslyš nás!“

Litanie

SV. METODĚJ

Život:

Starší bratr Cyrilův. Nejprve císař. guvernérem provincie, obydlené Slovy. Vzdal se úřadu a vstoupil do kláštera. Provází Cyrila na Moravu. V Římě byl vysvěcen na biskupa. Dosud vedl Cyril, nyní je sám. Jde to těžce. Na Moravě se zatím vlády zmocnil Svatopluk; Metodějovi nepřeje. Cizí biskupové pomluví Metoděje v Římě, že učí bludně a slouží mši sv. slovansky (ač mu to papež dovolil). Metoděj jde znovu do Říma: obhájí se. Na žádost Svatoplukovu je biskupem v Nitře ustanoven kněz Wiching. Působí jen potíže. Námahami misijní práce a tolika překážkami vyčerpan, umírá na Velehradě 6. dubna 885.

Dílo:

Působil: Morava, Slovensko, Rakousy a Uhry; r. 874 pokřtil českého knížete Bořivoje; dokončil překlad Písma sv.; vychoval přes 200 kněží... Vlivem Wichingovým Svatopluk žáky vyhnal.

Slovanská liturgie:

Křesťanství u Slovanů chtěl šířiti Cařihrad (s liturgií řeckou) a západ (s liturgií latinskou). Oba při tom měli své politické cíle. Geniální solunští bratři zavedli tedy bohoslužbu slovanskou: chtěli Slovy spojit přímo s Římem a zbavit cizích vlivů. Cizí zásahy a nepochopení Svatopluka zničí dílo. Jenže: „Mohutné sídlo Svatopluka kleslo. Velehrad víry bez pohromy stojí.“

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Foto: Centropress

Tisíc tomu let, cos byl kníže náš.
Tobě byla řada věků jako noční stráž.
Za těch tisíc let,
vln jak moře převalilo všelikých se běd.
Ale tys je znal, při svém lidu stál,
tys té země nezapomněl, tys ji miloval.

J. V. Sládek

SVATÝ VÁCLAV

kníže, dědic České země. (28. září).

Ž i v o t:

„Byl jeden kníže mezi Čechy jménem Vratislav, žena jeho pak se jmenovala Drahomíra. Měli syna svého prvo-rozeného, pokřtili jej a dali mu jméno Václav... Naučil se písmu slovanskému i latinskému dobře. Když pak umřel otec jeho, postavili Čechové knížetem Václava na stolci dědově. Boleslav, bratr jeho, rostl pod ním; byliť oba ještě malí. Avšak máti jejich Drahomíra utvrdila zemi i lidi řídila, až vyrostl Václav... Milostí Boží však vpravdě Václav netoliko se písmu dobře vyučil, ale také ve víře dokonalý byl. Neboť všem ubohým dobře činil... podle evangelských slov... Svatyně zřídil po všech hradech velmi dobře a služebníky boží v nich ustanovil velmi krásně ze mnohých národů... Vložil mu pak Bůh do srdce, a vystavěl chrám svatého Víta... Neboť věře v Boha vším srdcem, vše dobré konal, cokoli kdo mohl v životě svém." (Nejstarší slovan. životopis z r. 940.) Sv. Václav, muž velmi vzdělaný, který vnitřní i mezinárodní spory tak moudře řešil, věděl, že zbožnost a vzdělanost je základem blahobytu. Proto: stavěl chrámy i školy, povznesl řemeslo i obchod. Tato horlivost se nelíbila některým; svedli nezkušeného Boleslava a knížete na hradě Boleslavi zabili 28. září r. 929.

Ů c t a:

Boleslav činu litoval a tělo slavně přenesl do Prahy (r. 932). Sv. Václav je patronem nejpřednějším. Vše nejdražší nazývají Češi svatováclavským. Dodnes je na hradě pražském jeho meč, drátěná košile i přilba. Kaple svatováclavská je nejvzácnějším místem naší národní svatyně.

M o d l i t b a:

Bože, jenž jsi svatého Václava palmou mučednictví z pozemského knížectví do slávy nebeské přenesl: na jeho přímlovu nás ode všeho protivenství ochraňuj a ze společenství s ním nám radovati se popřej. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Foto: Dítě

**Ó Čechy, chvály vzdávejte,
jásejte, zvučte, plesejte,
v Ludmily prosby doufejte
a Boží říši hledejte.**

Lat. hymnus z r. 1160

SVATÁ LUDMILA

kněžna, první mučednice česká. (16. září).

Ž i v o t:

Dcera knížete Pšovánů (na soutoku Vltavy a Labe), nar. r. 860, záhy provdaná za praž. knížete Bořivoje. „Byli pak tehdy nekřesťení všichni.“ Bořivoj přijal křest přímo z ruky sv. Metoděje; Ludmila od kněží, jež sv. Metoděj do Čech poslal. „I vystavěli chrámy a shromáždili kněží... Blažená pak Lidmila všechnu péči měla k Bohu, všecko své jmění almužnou chudým rozdávajíc.“ Bořivoj zemřel; i vládli jeho synové: Spytihněv, po něm Vratislav; i jeho žena Drahomíra nějaký čas. „Tehdy počala máti Václavova (Drahomíra) zle mysliti o svou švekrůši Lidmilu a všelijak hleděla zahubiti ji. Porozumněvši pak Lidmila, odešla na jiný hrad, Tetín nazvaný. Snacha pak její uradila se s dvěma bojary jejími a poslala je na Tetín, aby ji zahubili... Chopivše pak Lidmilu, zadrhli ji na šíji závoj, jež sňali s hlavy její, a tím ji udusili.“ (Staročeský živ. z X. stol.) To bylo r. 921. Ludmila je vzor matky. Lechové ji svěřili výchovu kněžice Václava, než bude dán do školy v Budči. Učila jej s knězem Pavlem a vychovala ho dobře.

Ú c t a:

Sv. Václav hned po svém nastoupení dal její tělo slavně přenést do Prahy a uložit v chrámě sv. Jiří na hradě pražském. Život sv. Ludmily byl vzorem statečným Přemyslovnám i ostatním ženám českého národa.

M o d l i t b a:

Kéž přimluvy a zásluhy Mučednice tvé svaté Ludmily nám, Pane, pomáhají, abychom, následující ji, byli ve víře silni a v dobrých skutcích vytrvalí. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Kreslila Vořechová

Učitelku moudrou měla
Přibyslava spanilá,
ctností, kterými se skvěla
učila ji Ludmila.

B. M. Kulda r. 1886

CTIHODNÁ PŘIBYSLAVA

kněžna, sestra sv. Václava. (12. prosince).

Ž i v o t:

„Byla pak ona ctná paní, sestra blaženého Mučedníka, jménem Přibyslava, již od kolébky naučená Kristu Pánu sloužití podle učení Písem bez úhony. Když ji Pán byl zprostil jha manželského, všecka se oddala službě Boží, prahnoucím duchem žíznila po tom, aby v posvátný závoj byla zahalena, a dnem i nocí bez ustání na modlitbách, bděních o postech trvajíc. K ní to ve vidění přistoupil blažený Václav a pravil: „Pronásledovatelé uťali mi ucho, a dosavad leží mezi stromem, stojícím u kostela, a zdí téhož chrámu od té chvíle, co bylo uťato.“ (Kříšťan: Život sv. Václava, z r. 995.) Boltec skutečně našla a přiložila jej k tělu v hrobce. Při přenášení ostatků sv. Václava byl nalezen k tělu přirostlý. Přibyslava byla provdána za knížete Charvátů (v sev. Čechách). Zavraždění sv. Václava cítila (stejně i jiní Přemyslovci) jako krvavou skvrnu na svém rodě, volající po pokání a svatosti. (Proto ten rod dal tolik lidí vynikající zbožnosti.) Přibyslava zemřela asi r. 950. Byla pochována pod vrchem Krutinou u Jablonného.

Ú c t a:

R. 1150 lech Chotislav postavil nad jejím hrobem kapli. Roku 1367 dal Karel IV. přenést její ostatky do Prahy a uložil je u sv. Víta. R. 1673 v ozdobné skříni přeneseny přímo do kaple svatováclavské. Přibyslava byla českým lidem vždy ctěna jako blahoslavená.

M o d l i t b a:

Bože, který jsi v Přibyslavě, sestře sv. Václava, roznítil touhu napravit hřích na něm spáchaný, vzbud' v českém národě horlivé duše, jež by hříchy minulosti kajícností smývaly a dobrým příkladem napravovaly. Pro Krista Pána našeho. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Foto: Dítě

SV. IVAN

„první v Čechách poustevník“. (25. června).

Ž i v o t:

„Co mám činiti, abych získal život věčný?“ ptal se bohatý mládenec. „Zachovávej přikázání.“ — „To už činím.“ — „Chceš-li tedy dokonalým býti, prodej co máš, dej chudým a budeš mít poklad v nebi; a pojď a následuj mne.“ (Mat. 19, 21.) To je jen rada: ne pro všechny. Avšak byli a jsou lidé, kteří ji provedli (sv. František a j.). I sv. Ivan. Podle nových studií prof. Vašicy:

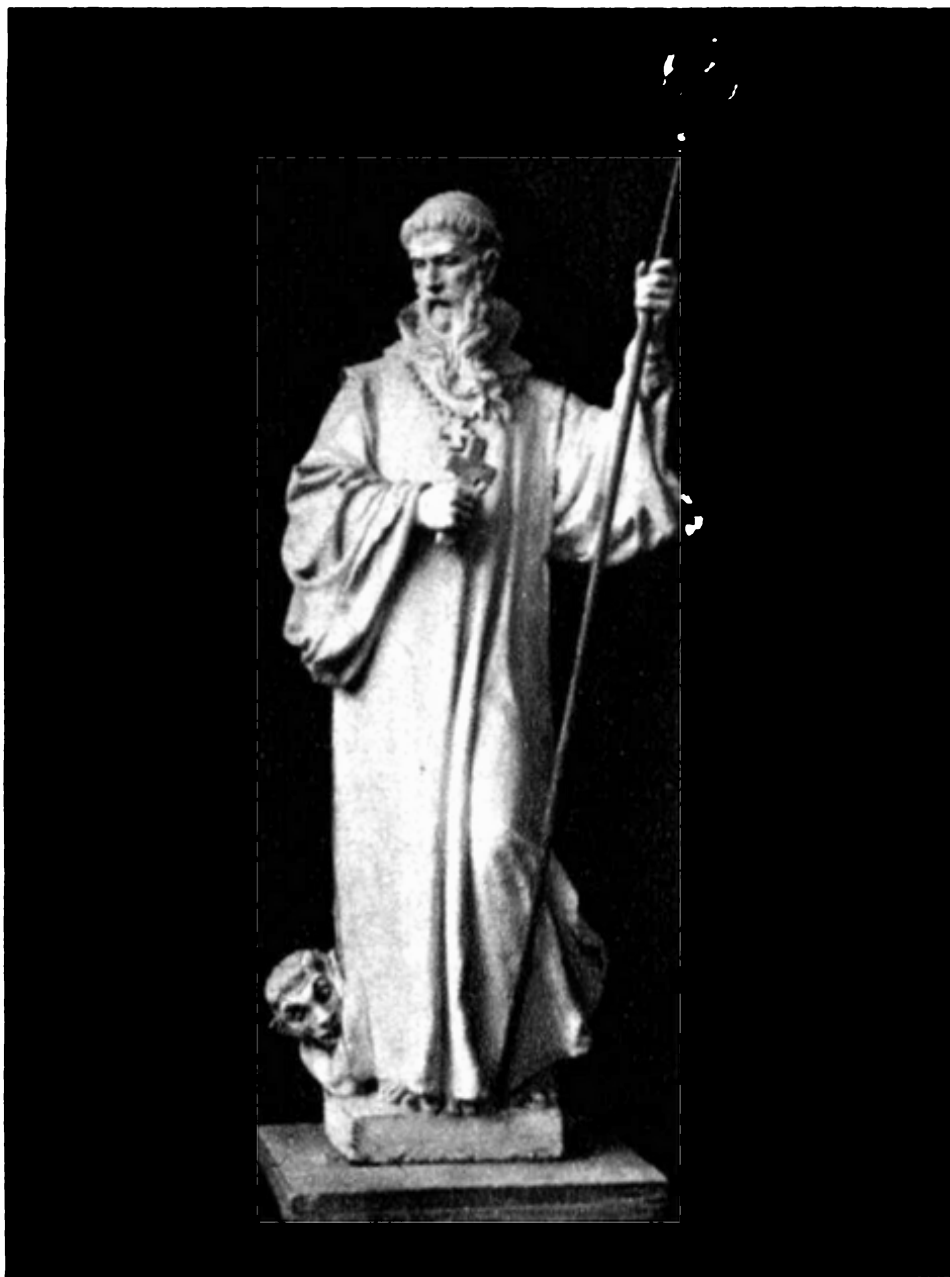
Gostomysl, král polabských Slovanů (Obodritů), padl v boji s císařem Ludvíkem r. 844. Jeho syn Ivan jako zajatý princ nebo později sám přišel do slavného kláštera v Korveji a stal se mnichem. Ale vzdal se i výhod kláštera a odešel poustevničit: do Čech, v údolí Berounky. Žil tam 42 let. Laň mu dávala mléko. Tam jej při lovu našel kníže Bořivoj a pozval na hrad Tetín. Ivan přišel a posilnil se svátostmi; jiného nepřijal nic. Zpět jej doprovázel kněz Pavel; po něm poslal knížeti list, v němž prozradil svůj původ. „I umřel a pohřben byl Bořivojem čestně. Po pohřbu pak jeho mnoho daroval Bůh uzdravení lidem,“ praví církv.-slovanská zpráva z X. stol.

Ú c t a:

Svatý Ivan byl pochován ve své poustevně. To místo bylo v úctě; konány tam občas služby Boží. R. 1034 byl tam postaven benediktinský klášter. V 17. stol. klášter neobyčejně povznesl rajhradský rodák a pozdější arcibiskup pražský Matouš Sobek. K sv. Ivanu byly konány veliké pouti.

M o d l i t b a:

Bože, z vnuknutí tvého nám svatý Ivan názorně ukázal, že všechno je marnost kromě tebe milovaři a tobě sloužití: dej nám, abychom jeho přímluvou na věcech tohoto světa nelpěli a jen tebe nade všechno milovali. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Foto: Centropress

„V něm máme vzor hrdinské, pevné vůle,
která ve šlépějích Kristových
neodvratně spěje k vrcholu svatosti.“

Biskup Podlaha

SV. PROKOP

učený obnovitel cyrilometodějské kultury v Čechách. (4. července).

Ž i v o t:

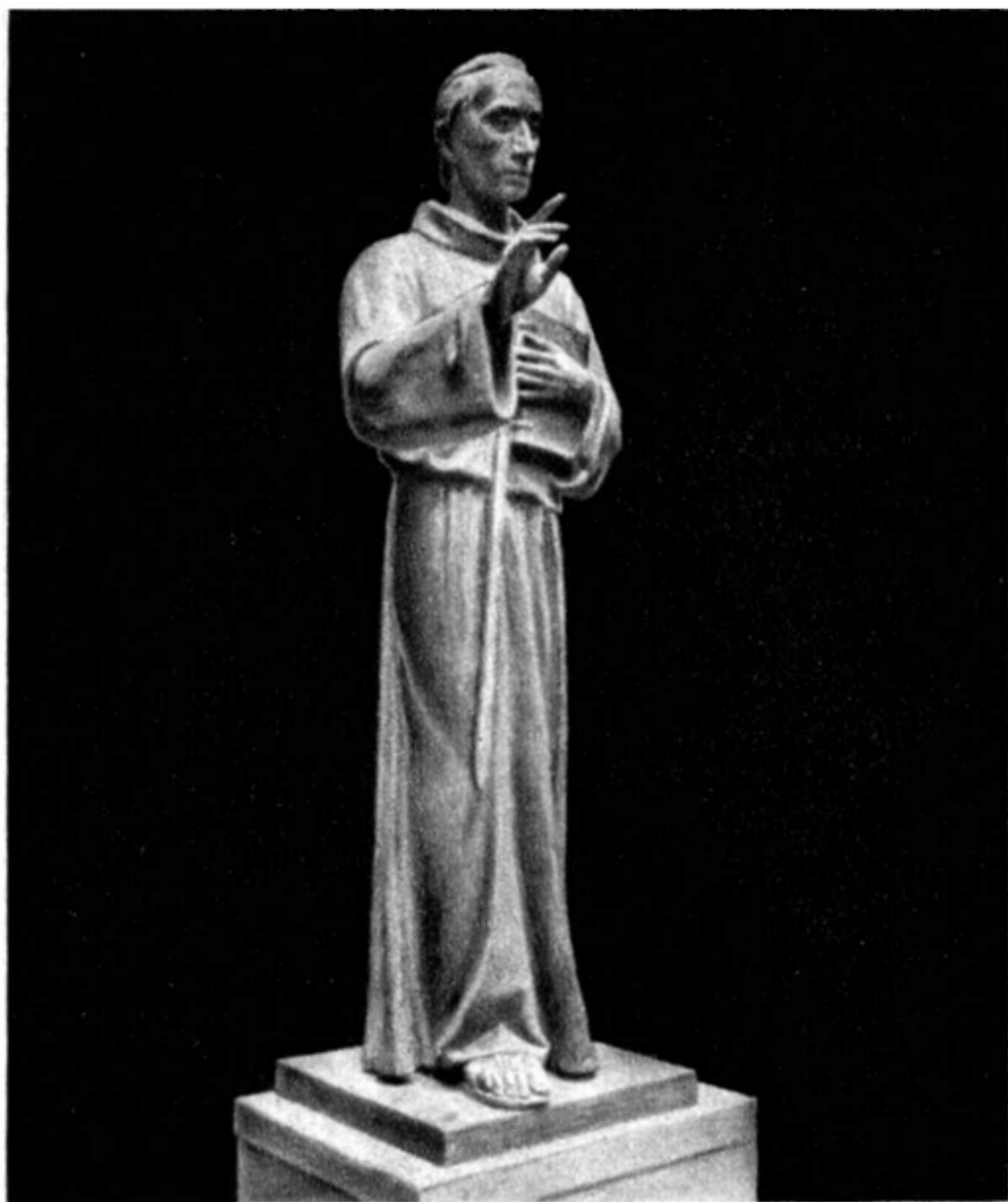
Pocházel z Chodouně. Studoval na slovanské škole na Vyšehradě. „Co ve sv. knihách četl, hned s pomocí Boží ve skutky obracel.“ Dokonalost jevil „pohyby, chováním i chůzí“ praví životopis z 13. stol. Studoval i v Uhrách, tehdy zemi převážně slovanské. Po vysvěcení na kněze odešel do rodného kraje k řece Sázavě a žil v jeskyni jako poustevník. R. 1030 ho objevil kníže Oldřich. S jeho pomocí založil sv. Prokop na Sázavě benediktinský klášter. Mýtili les, psali knihy, pěstovali hudbu, malířství, stavitelství — první škola umění v Čechách. Mladíci se hrnuli; opat Prokop přísně vybíral a otcovsky vychovával. Byl přísný k sobě, vlídný k druhým. Zemřel r. 1053. Klášter byl husity zbořen.

Ů c t a:

Již za života byl od lidu z kraje nazýván „svatý otec Prokop“. Zvláště mnoho nemocných jeho přímluvou uzdraveno. Svatým prohlášen r. 1204. Je patronem horníků.

M o d l i t b a:

Prosíme tě, dobrotivý Bože, abychom oslavujíce znamenité zásluhy svatého Prokopa, na jeho přímluvu od vnitřních i zevnějších útoků d'ábelských osvobození byli. Zkrze Krista Pána našeho. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Foto: Centropress

Hospodine, pomiluj ny.
Jesu Kriste, pomiluj ny.
Ty spase všeho míra
spasiž ny i uslyšiž

Hospodine, hlasy naše
dej nám všem, Hospodine,
žizň a mír v naši zemi.
Krleš! Krleš! Krleš!

Píseň připisovaná sv. Vojtěchovi. Staročeská hymna

SV. VOJTĚCH

patron český, uherský a polský. (23. dubna).

Ž i v o t:

Nar. r. 956. Otec: Slavník, po Přemyslovcích nejmnějši kníže v Čechách. Vojtěch určen pro duch. stav. V 15 letech poslán na studia do Magdeburku. Za 10 roků se vrátí jako krásný mladý muž, vzdělaný, ale lehkomyslný. Je přidělen k dvoru biskupa Dětmara a vysvěcen. Brzy Dětmar umírá s úzkostným nářkem nad zanedbanou povinností. Jeho smrt Vojtěchem otrásla. Rázem se změnil a zpevnil v muže. R. 982 je Vojtěch zvolen biskupem a odejde do Italie pro bisk. svěcení. Dvůr císaře Otty, styk s opatem z Clugny a jinými svatými muži ho jen utvrdí: za čtvrt roku se vrátí jako biskup-apoštol. Pevnou rukou a nadšeně pracuje pro věčnou spásu svých krajanů. Ale lid je tvrdé šije. I opustil Vojtěch Prahu a skryl se v klášteře v Římě. Češi prosí a slibují polepšení. Ale nesplní. Spory mezi Libicí a Prahou se přiostrí, postavení biskupa-Slavníkovce je těžké: znovu odešel do Říma. Češi zase prosí o návrat. Vojtěch jde. Cestou se doví, že jeho rod byl na Libici vyvražděn. I mine Čechy a káže jako apoštol v Uhrách, Polsku a u Prusů, kde je r. 997 zabit.

Ú c t a:

Pochován v Hnězdně. R. 1039 převezl kníže Břetislav jeho ostatky do Prahy. Sv. Vojtěch měl značný vliv na evropské události své doby. Byl ctěn v celé Evropě. Je mu zasvěceno mnoho chrámů, kaplí i studánek („Vojtěšky“)

M o d l i t b a:

Bože, jenž jsi svatého Vojtěcha, mučedníka svého a biskupa, slávou a ctí korunovati ráčil, uděl, prosíme, ať ten, jenž byl přísluhovatelem naší spásy na zemi je našim přimlůvcem i na nebi. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Foto: ČTK

„Byla pannou Bohu zaslíbená,
ve svatých písmech vzdělaná,
křesťanskému náboženství oddaná,
v rozpravě líbezná,
k chudým a sirotkům příznivkyně štědrá,
vší počestností mravů ozdobená.“

Kosmas : Letopisy z r. 1119

CTIHODNÁ MLADA (MILADA)

abatyše kláštera na hradě pražském. (8. února).

Ž i v o t:

Je dcerou Boleslava I. a neteří sv. Václava. Byla poslána do kláštera benediktinek v Řezně, kde si osvojila vzdělanost té doby. Rozhodla se pro život řeholní. Po návratu domů posílá ji otec do Říma, s prosbou o založení biskupství v Praze. Knížecí dcera, mluvící plynne latinsky, v častých poradách s papežem vše řádně připraví. Zůstane v Římě rok: vykoná noviciát a složí řeholní sliby. Vrací se s povolením k založení biskupství i k založení kláštera benediktinek u sv. Jiří v Praze. Sv. Otec ji jmenoval abatyší, s právem nositi berlu a korunku. Byl to první klášter v Čechách (r. 967). Kláštery měly v té době ohromný význam: šířily kulturu i hospodářský pokrok, učily dokonalému křesťanskému životu. Mladin klášter měl školu, kde vychovával desítky českých dívek, vytrhoval je z pohanského prostředí a dával jim pravou ženskou důstojnost. Milada prováděla skutečnou emancipaci ženy... Pomáhala svému bratru-knížeti slovem i modlitbou. Měla radost i účast na zvolení sv. Vojtěcha i na založení mužského kláštera v Břevnově r. 993. Tato Přemyslovna velkého ducha a svatého života zemřela r. 994.

Ú c t a:

Byla pochována u sv. Jiří blízko hrobu sv. Ludmily. Obě těla tam leží dosud. Národ ctil Miladu vždy jako světici. Její klášter byl vždy významný. Až Josef II. jej zrušil.

M o d l i t b a:

Bože, jenž dáváš národu strážce v jeho světcích, dej nám na přimluvu svaté Milady, aby její úsilí o duchovní život národa a jeho vyšší dokonalost nebylo marno. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Jeho sestra VOJSLAVA, provdaná za pána v Krakově, ovdověla a stala se spoluzakladatelkou a řeholnicí kláštera v Chotěšově. Zemřela svatě. Premonstrátský řád ji ctí jako blahoslavenou.

(27. květen).

Foto: Dítě

BLAHOSLAVENÝ HROZNATA

český šlechtic, zakladatel klášterů. (14. července).

Ž i v o t:

Český šlechtic; zastával důležité místo ve správě Čech. Jeho žena i syn brzy zemrou. „Hroznata, muž ducha statečného a pevného, brzy přestal oplakávati... připomínal si vratkost světa a krátkost lidského života“, praví životopis z r. 1250. Vydal se na křížovou výpravu: osvobodit Jerusálém. V Římě papež mění směr jeho života: ať se vrátí a založí klášter. I postavil v Teplé kostel s klášterem a přivedl tam premonstráty ze Strahova. A založil i ženský klášter v Chotěšově. R. 1197 se vydal znovu do Palestiny. Ale v Itálii zaměnil meč za hábit a vstoupil do tepelského kláštera. „I poslušen byl v klášteře Boha a podle poslušnosti řeholní i představeného.“ Nechal kariéry a žil skrytě jako mnich na statcích, jež ho kdysi nazývaly pánem. Jen jeden úřad přijal: dozor na klášterní hospodářství: rozuměl tomu. Kdysi hájil práva kláštera. Byl přepaden, a než klášter sehnal výkupné, podlehl mučení. Bylo to u Chebu r. 1217.

Ú c t a:

Bl. Hroznata byl muž neobyčejný, muž silné vůle a velkorysých plánů. Čtěn hlavně v západních Čechách a v řádu. Blahořečen r. 1897.

M o d l i t b a:

Bože, který jsi bl. Hroznatu od světské slávy k následování Kříže, k rozmnožení slávy tvého jména ba i k mučednictví povolal: dej, ať příklad jeho lásky i statečnosti následujeme a jednou v nebi s ním se shledáme. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Foto: Archiv Exerc. domu, Frýdek

Chvála tobě, dobrý Bože,
za vzor paní, ženy, matky,
jejím příkladem a prosbou
rodinám dej pokoj sladký.

P. Žák T. J.

BLAHOSLAVENÁ ZDISLAVA

z rodu Berků. (30. května).

Ž i v o t:

Nar. asi r. 1210 v Křižanově na Mor. Otec: Přibyslav, purkrabí na Veverčí a v Brně. Již jako dívka prchla do lesů; chtěla poustevničit. Přivedl ji zpět. Provdána za českého pána Havla, jemuž patřil hrad Lemberk u Jablonného v sev. Čechách. Zdislava má několik dětí. Je vytrvalá v modlitbě, štedrá k lidu, těžce nemocné bere i na hrad a ošetřuje. Pan Havel je muž drsný; nerad to vidí. Zdislava mnoho vytrpí. Ale mlčí, je vlídná a modlí se — až muže změní. Ten pak dokonce platí její podniky: založí v Jablonném útulnu pro poutníky; zastavil se u ní sv. Česlav — vstoupila do III. řádu sv. Dominika a postaví v Jablonném klášter s kostelem. Kajícími skutky a prací vyčerpána umírá r. 1252.

Ú c t a

k ní po všechna staletí je prokázána. Hlavně v sev. Čechách. Blahořečena r. 1907.

M o d l i t b a:

Bože, který jsi bl. Zdislavě dáti ráčil, aby o tobě stále rozjímala a o bližní starostlivě pečovala: dej nám, abychom o nebeské věci pečovali a bratrskou lásku skutky prokazovali. Pro Krista Pána našeho. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Bl. Anežka náleží mezi nejušlechtlejší zjevy našich dějin. Je ryzí představitelkou ideální křesťanské myšlenky . . .

Nově probuzený zájem o životní dílo a křesťanské a kulturní zásluhy bl. Anežky je proto uvítati upřímně.

Josef Pekař

Foto: Centropress

BLAHOSLAVENÁ ANEŽKA

královská dcera v rouchu sv. Františka. (2. března).

Ž i v o t:

Nar. r. 1206 králi Přemyslu Otakaru I. Vychovávána v klášteřích: Třebnice u Vratislavy, Doksany a na král. dvoře ve Vídni. Ucházel se o ni anglický král i německý císař. Odmítla. Žije asketicky přísně, ač na venek zachovává nádheru královského pražského dvora. Tehdy letěla světem pověst o sv. Františkovi. Anežka ho následuje: založila špitál pro nemocné; vedl ho řád „Křižovpíků s červenou hvězdou“, který ona založila. Svě král. věno dá na stavbu kostelů. Postaví klášter klarisek a r. 1234 sama do něho vstoupí. Zřekne se titulu abatyše, pokorně slouží chudým a koná i nejhrubší práce. Žila stranou, ale měla velký vliv na věci veřejné: K duchaplné Anežce často chodí pro radu její bratr král Václav I. i Přemysl Otakar II. V Římě je dosud 22 listů od Anežky papežům. Dokazují její zásluhy o český národ... Po r. 1278, v době velké bídy a moru, žije bl. Anežka se svými klášterními družkami v největším strádání. Sama již vetchá a nemocná stařena pečuje o chudé a obětuje se do krajnosti. Zemřela r. 1282.

Ú c t a:

Jsou zachovány dopisy sv. Kláry blah. Anežce, jež dokazují, že již za jejího života celá Evropa Anežku znala a ji ctíla. V bouřlivých dobách spustl její klášter, její hrob se ztratil; ale památka na ni nevymřela. Je s podivem, že tak neobyčejná žena nebyla dosud svatořečena, nýbrž teprve r. 1874 blahorečena. Málo své svaté ctíme! Je to opravdu naše vina...

M o d l i t b a:

Bože, který jsi blah. Anežku za zřeknutí se královské nádhery a pokorné následování tvého kříže v nebi oslavil, uděl nám, prosíme, ať jejím následováním a přimluvou též věčné slávy dosáhneme. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek Foto: Archiv Exerc. domu, Frýdek

Z přízně k mučedníku Janu,
Bože, vyplej z našich lánů,
co zlý jazyk sel:
lež a řeči utrhačné,
sensace a hanby lačné,
kořen trpkých zelí.

Mešní píseň

SV. JAN NEPOMUCKÝ

patron cti a dobrého jména. (16. května).

Ž i v o t:

Nar. asi r. 1340 v Nepomuku (též Pomuk). Studoval na universitě v Praze a v Padově. Doktorem práv; kanovníkem u sv. Víta, pak zástupcem arcibiskupa (gen. vikář). Je mučedníkem v hájení práv Církve a v zachovávání zpovědního tajemství. Král Václav IV. chtěl dát opatství v Kladrubech svému oblíbenci. Vikář Jan potvrdil opata, kterého si zvolili mniši. Král zuří. Arcibiskup prchne z Prahy. Jan a jiní tři chyceni a mučeni. Hlavně Jan. Ostatní puštěni; polomrtvý Jan hozen s Karlova mostu do Vltavy. Po smrti králově se řeklo nahlas, co se dosud říkalo tiše: Jan, zpovědník královnin, nechtěl její zpověď zradit králi. Proto tolik trpěl...

Ú c t a:

Hned po smrti. Sv. Jan je pochován ve velechrámu sv. Víta, kde má nádherný stříbrný náhrobek. R. 1719 a 1725 úředně prohlížen jeho hrob; lékaři našli jazyk neporušený. R. 1729 prohlášen v Římě svatým. Jeho socha je v každé obci (u mostu, u vody). Ctěn i v cizině.

M o d l i t b a:

Bože, jenž jsi neporušeným mlčením svatého Jana svoji Církev novou korunou mučednictví ozdobil, dej, ať jeho příkladem i přimluvou tak svoje ústa střežíme, abychom byli připočteni k těm, kteří jazykem nechybili. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Foto: Archiv Exerc. domu, Frýdek

Spovědníkům jsi příkladem,
čest vzdávají tobě,
Holomouckým pak pokladem,
kdežto ležíš v hrobě,
ó kyž všichni tebe za patrona z nebe
vyvolují sobě.

B. H. Bilovský r. 1703

BLAH. JAN SARKANDER

farář-mučedník. (17. března).

Ž i v o t:

Nar. r. 1576 ve Skočově na Těšínsku. Po smrti otcově se matka přestěhovala do Příbora. Tam chodil Jan do školy. Studoval u jesuitů v Olomouci a v Praze. Doktorem filosofie. Rozhodl se pro kněžství. Po studiích ve Št. Hradci je r. 1609 vysvěcen na kněze. Působil na několika místech: Uničov, Charváty, Zdounky, Boskovice, Holešov. Pracuje a modlí se. Mluvil nejen s farníky o Bohu, ale i s Bohem o svých farnících... Vše se schyluje k bouři: válce třicetileté. R. 1618 je vzpoura stavů. Protestanté zabírají katolíkům kostely i fary. Bl. Jan není v Holešově životem jist. I odešel do Čenstochovy, na pouť. Myslí, že se bouře zatím přežene. Ale i po návratu může působit jen tajně... V únoru se přes Moravu ženou kozáci: pomoc císaři. Cestou pálí a ničí. Jan jim vyšel neohroženě vstříc: s průvodem a monstrancí. Kozáci se zarazí a ušetří Holešova. Ale Jan je chycen: prý je s kozáky spolčen. V Olomouci je vězněn a mučen. Hrozně: Třikrát natažen na skřipec, pálen a vyslýchán, co ví o kozácích. Zda mu Lobkovic řekl něco aspoň ve zpovědi. „Kdybych i něco ze zpovědi věděl, nepovím.“ Zemřel ve vězení 17. března 1620. Protestanté slavný pohřeb zakázali.

Ú c t a:

Pověst o jeho neohroženosti se brzy roznesla. Až do Španěl. Blahořečen r. 1860.

M o d l i t b a:

Bože, který jsi mučedníka blah. Jana ve víře a svátostném mlčení utvrdil, dej nám, ať jeho příkladem a přimluvou jsme proti všem nepříjemnostem trpělivostí obrnění. Amen.

Nákl. Exerc. domu, Frýdek

Foto: Archiv Exerc. domu, Frýdek

„Ctihodný kněz Martin Středa přispěl modlitbami a zásluhami svými nad jiné k zachování města Brna, a tudíž mu náleží právem jméno: záchránce města a vlasti.“

List městské rady brněnské z 23. XI. r. 1671

CTIHODNÝ MARTIN STŘEDA

kněz Tovaryšstva Ježíšova. (26. srpna).

Ž i v o t:

Nar. r. 1587 v Hlívici ve Slezsku. Studoval v Praze. Rozhodl se k jezuitům; noviciát koná v Brně. Po studiích ve Št. Hradci je promován na doktora theologie a filosofie a ustanoven profesorem v Praze. Jako řádový představený působil střídavě v Brně a v Praze. Nechtěl býti ničím nápadný, ale: „v duchu byl opatrný, ve slovech skromný, v očích jeho nebylo nic křivého, krok jeho byl odměřený; v pracích byl neúnavný a do žádné se nedával nemaje ji důkladně promyšlenu“, píše jeho současník. Když r. 1645 Švédové přitáhli na Moravu byl P. Středa rektorem jesuitské koleje v Brně. Brno bylo obleženo. Málo vojska, musí vypomáhati i měšťané. Studenty organisoval P. Středa. Byl Brnu andělem strážným: všude těšil, pomáhal, poděloval chudé ze zásob kláštera, dlouho do noci se za město modlil a jiné k tomu vedl. I velitel Radvit de Souches často k němu chodil pro útěchu. Obležení trvalo již čtvrt roku, ale silná vůle P. Martina povzbuzovala všechny. Brněnští se uhájili. — P. Martin Středa zemřel v Brně r. 1649.

Ú c t a:

Je pochován v Jesuitském kostele v Brně. Radvit de Souches napsal: „Kněz Martin Středa modlitbou a postem svým k uhájení a osvobození města přispěl. On mne samého, odchovaného v bludu kalvínském vzbudil a pohnul k návratu do Církve katolické. Já ho ctím a za přímluvu u Boha rovněž tak nazývám jako jiné svaté nebešťany.“

M o d l i t b a:

Bože, jenž ochotně dáváš statečnost a moudrost těm, kteří o to prosí, vzbud' v nás silnou touhu, abychom si ony dary vyprošovali a na přímluvu ctihodného kněze Martina Středy skutečně jich dosáhli. Amen.

DÁVEJTE DĚTEM

JMÉNA ČESKÝCH SVĚTCŮ!

Svatým je každý, kdo zemřel v milosti posvěcující a už je v nebi. My zde na zemi nazýváme svatým toho, kdo za svého pozemského života vynikal ctnostmi přímo hrdinskými. Prokáže-li Bůh jeho svatost zázrakem, a žádají-li to věřící, pak po důkladném vyšetřování prohlásí ho Církev sv. za světce; to jest: byl vzorným křesťanem hodným následování a smí být veřejně uctíván. Jsou v tom stupně: ctihodný, blahoslavený, svatý.

Český národ není méněcenný, neboť má už celou řadu světců. O mnohých to Církev svatá slavnostně prohlásila. U některých jsme svatořečení (kanonisaci) lehkomyšlně zanedbali. (Arnošt z Pardubic, Milič z Kroměříže...). Mnoho světců má k českým zemím úzký vztah: buď se zde narodili nebo zde působili (Šv. Klement Hofbauer, sv. Česlav, bl. Edmund Kampian...). I v poslední době zemřeli někteří Češi v pověsti svatosti (Šeb. Kubínek, arcib. Stojan, Antonín Podlaha...). I z tohoto spisku je vidět, co pro národ znamenají svatí již za svého života. A jak mocná je v nebi přímluva těch, kteří jsou Bohu tak blízko! Vážme si svých světců!

SLÁVA SVATÝCH JE SLÁVOU BOŽÍ.

Nihil obstat. Censor ex officio: P. Em. Mysliveček C. Ss. R. - Imprimi potest Pragae, die 25. IV. 1940 P. Franc. Suchomel, C. Ss. R. Sup. Prov. - Imprimatur Nr. 5577 Olomucii, 26. Aprilis 1940 Dr. Udalricus Karlik, Vicarius generalis.

„Životem“. Úvahy náboženské, výchovné a sociální. Vychází ve Frýdku dvakrát v měsíci. Cena jednoho sešitu 50 hal 24 sešitů jeden ročník. Předplácí se na celý ročník i s poštovným 13 K. Číslo poštovního účtu šekového v Praze 303.183. - Vydavatel Exerciční dům ve Frýdku. Telefon č. 38. - Řídí R. Schikora, C. Ss. R., Mor. Ostrava. - Odpovědný redaktor R. Schikora, C. Ss. R. - Tiskly graf. umělecké závody V. Neubert a synové, Praha-Smíchov.